

[Hvidberg.]

ning af reglerne for privatskolels tilskud fra staten, at disse skolels stilling sikredes i samme omfang som hidtil, og at der gaves statstilskud efter samme regler som for friskolen til hovedskoleklasserne, herunder 8. og 9. klasse.

Heroverfor udtalte ministeren, at det var hans agt at søge tilvejebragt en ny tilskudsordning for de private eksamensskoler, hvor- efter der ydedes eksamensskoletilskud til disse skolels real- og gymnasieklasser og desuden tilskud efter principperne for tilskud til friskolels til hovedskoleklasserne.

Når man imidlertid læser betænkningens underbilag til bilag 6, ser man, at de private realskoler, som ingen underskole eller kun enkelte underskoleklasser har og måske heller ikke kan oprette underskoleklasser, ikke vil kunne få noget tilskud. Jeg må opfatte det sådan, at disse skoler ganske simpelt vil blive kvalt. Det drejer sig måske ikke om så mange skoler — der er 42 realskoler uden underskole — men jeg vil dog gerne spørge ministeren, om jeg har misforstået dette, hvad jeg ikke tror jeg har, og dernæst, om han finder det ret og rimeligt at kvæle disse skoler eller de fleste af dem, nemlig dem, der ikke er i stand til at opbygge en underskole.

Min taletid er snart udløbet, og jeg skal nu vende mig til slutningen på dette emne.

Formanden: Det ærede medlem har to timers taletid.

Hvidberg: Hvilken lykke — altså ikke for tilhørerne!

De foreliggende lovforslag, sådan som de nu foreligger med ændringsforslag, vækker uægtelig ængstelse og utryghed hos mangfoldige skolefolk. Hvordan skal dette kunne føres ud i livet, spørger man. Hvordan skal man f. eks. lave undervisnings- og timeplaner for 6. og 7. klasse plus 1., 2. og 3. realklasse? I folkeskolelovsforslaget anføres det udtrykkeligt, at der skal være afrunding af undervisningen i 6. og 7. skoleår af hensyn til de elever, der går ud af skolen ved undervisningspligtens ophør. Der skal naturligvis også være en eller anden afrunding af undervisningen efter 2. realklasse af hensyn til dem, der skal ud af skolen efter 2. realklasse, og det bliver ikke så få.

Så skal der jo være en oprykningsprøve for dem, der skal op i gymnasiet, men hvad betyder den for dem, der skal ud på dette tidspunkt? Skal de også tage den, måske på deres særlige måde, og får de et eksamensbevis fra oprykningsprøven med ud i livet? Her ser man altså tydeligt, at denne skoleform netop er, hvad man har kaldt en knækket mellem-skole.

Imidlertid forudsætter lærerne efter den erklæring, Danmarks Lærerforening har sendt udvalget, at der igennem fem år gives en sammenhængende fortløbende undervisning i den afdeling, der stiler mod en real-eksamen. Der skal skabes en undervisningsmæssig helhed, siges der; men det strider mod lovforslaget, og det er vel lovforslaget, der skal gennemføres. Men hvordan skal man så gennemføre det bagefter, når det er gennemført her? Sagen er jo, at der ikke kan laves nogen undervisnings- og timeplan for en klasserække, hvor nogle børn skal ud efter 7. klasse, nogle ud efter 2. real, nogle have realeksamen og nogle op i gymnasiet, et gymnasium, hvor man skal klare en studentereksamen af samme lødighed som nu på tre år.

Det er ikke så mærkeligt, at det ikke har været muligt for udvalget at skaffe sig undervisningsplaner forelagt. Man har flere gange forgæves anmodet derom, men formodentlig kan det ganske simpelt ikke laves. Man har fået det indtryk, at de pædagogiske embedsmænd i ministeriet, hvorved jeg sigter til undervisningsinspektørerne, ikke har været draget med ind i arbejdet, hvilket kun har kunnet vække mindretallets utryghed.

De foreliggende lovforslag er en ramme- lov, men en rammeloV fuld af bemyndigelser til ministeren. I vid udstrækning er det i virkeligheden en bemyndigelseslov til ministeren, men jeg gør opmærksom på, at bemyndigelserne for tiden gives til en minister, hvis realitetssans man kun kan have liden tiltro til.

Ministeren har undertiden talt om, at denne debat måtte have en afslutning, så at vi kunne samle os om det, som er skolens indhold. Ministeren har også undertiden i forbindelse dermed talt om det menneskelige eller det medmenneskelige, men sjældent — forekommer det mig — har han nærmere konkretiseret, hvad han egentlig